

פחד דוד

יול"ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלוכ"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוכ"ן רבי חיים פינטו זיע"א

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

הדלקת נרות 17:15 | 17:31 | 17:22 | 17:31

מוצאי שבת 18:28 | 18:30 | 18:30 | 18:31

רבינו תם 19:09 | 19:06 | 19:08 | 19:09

משכיל לדוד

את אשר יאהב ה' יוכיח

מזונותיו, שכל כך גדול חרון אפו של הקב"ה על הנחש שהחטיא את האדם, עד שאין ברצונו לשמוע את קולו ובקשתו אפילו לא בדבר מזונותיו, ולכן המציא לו את מזונו בכל מקום על מנת שיתסדר בעצמו ולא יזדקק לו, שגם לפנות אל ה' זו זכות ולא כל אחד זוכה לכך.

ועל כך אמרו חז"ל שהקב"ה מתאוה לתפילתם של צדיקים ולכן מייסרם, שכל כך רצויה ואהובה תפילת הצדיקים לפניו יתברך, עד שמביא עליהם איזה קושי וניסיון על מנת שיפנו אליו בתפילה. וכן ידוע שהקב"ה בששת ימי בראשית הכין את הצמחים על פני הקרקע, אך לא הוריד את הגשמים שיצמיחו ויגדלו את העשב והצמחים, אלא חיכה שאדם הראשון יתפלל על הגשם, וזאת משום שהקב"ה מתאוה לתפילתם של צדיקים. והורונו חז"ל (תענית כה:) שגשם היורד לפני בקשת הגשמים אינו סימן טוב ומוכיח שהקב"ה אינו מחכה לתפילת בניו, אך כאשר הגשם יורד לאחר תפילת הגשם, יש בזה להראותנו שהקב"ה כבר היה מוכן ומזומן להמטיר לנו גשמים, אך משום אהבתו אותנו, הוא חיכה לתפילתנו כדי להוציא את מחשבתו הטובה אל הפועל.

כל ימינו, אנו מתפללים לה' שלא יביאנו לידי ניסיון, היות ואיננו יודעים אם כוחותינו יעמדו לנו לעמוד בניסיון בגבורה, אך בזמן שהקב"ה כבר בוחר לנסות את האדם, הרי שיש לו לקבל את הניסיון באהבה ולעמוד בו בגבורה, שאין מנסים את האדם אלא אם כן יש לו את הכוחות והיכולות לעמוד בכך.

ואף אהרן הכהן לא ביקש ניסיונות לעצמו, אך כשהקב"ה ניסהו במות שני בניו ביום חנוכת המשכן, הוא קיבל זאת באהבה מתוך ידיעה שניסיון זה מעיד על גדולת בניו ועל אהבת ה' הגדולה כלפיו וכלפי בניו ולכן "וידום אהרן".

ונסיים במשל על אב ובנו שהלכו יחד בערבות היער, ולפתע נשמט הבן מידי אביו ונעלם במעמקי היער. האב קרא לבנו ואף הבן קרא לאביו, ולאחר שעה ארוכה זכו סוף סוף למצוא אחד את השני. והנה האב הלך כל הזמן לצד בנו, והבן הוא זה שסטת מן הדרך והתרחק מעל אביו. וכשנפגשו האב והבן, התחיל האב להכות את בנו ולכעוס עליו על כך שלא שמר על כללי ההירות והתרחק מעליו, וכך בעוד האב מכה את בנו, אמר לו הבן - אבא, מוכן אני שתכה אותי, העיקר שאני בידיים שלך.

וכגון זה אהרן הכהן קיבל את המכה שהכה אותו הבורא בכך שנטל ממנו את שני בניו, אך אהרן הכהן היה מוכן לקבל זאת באהבה, משום שמות בניו הוכיח שמעתה מצוי הקב"ה בקרב בני ישראל, ולמרות שהם חוטאים לפניו, אינו מתרחק מעליהם אלא מכה אותם כשהוא עימם ובתוכם, וכל עוד הקב"ה מכה את בניו כשהוא נמצא עמם, הרי שהמכות מקבלות טעם שונה ואהוב יותר.

"ויאמר משה אל אהרן הוא אשר דיבר ה' לאמר בקרובי אקדש ועל כל פני העם אכבד וידם אהרן". (ויקרא יג.)

כשהארן הכהן שמע על מות שני בניו, תגובתו הייתה שתיקה, כדכתיב "וידום אהרן" (ויקרא יג). ונראה לבאר את שתיקתו של אהרן בכך שקיבל על עצמו דין שמים מבלי לעורר ולשאול שאלות. ושתיקתו של אהרן העידה על כך שקיבל עליו את גזר הדין באהבה, ולא חיפש לשאול שאלות מדוע הקב"ה העניש את בניו ועוד ביום חנוכת המשכן, אלא הבין בלבו שהקב"ה יודע מהו הדבר הנכון והראוי ביותר לעשות עם בניו. ואם הוא מצא לנכון להמיתם ביום חנוכת המשכן שזהו יום שמחה לפני ה' כיום מעשה בראשית, הרי שזהו הדבר הטוב והנכון ביותר, הגם שקשה לקבל זאת.

ושתיקתו של אהרן היא בבחינת מסר לדורות שאין לשאול שאלות אחר מעשיו של הבורא יתברך, וגם אם קורה עימנו דבר מה שאינו ברור לנו כלל ועיקר, יש לנו לקבל דין שמים באהבה ולהודות לה' על הרעה כשם שמודים לטובה.

לעיתים דין שמים נראה לנו כמו היפך ההיגיון - בכך שאדם שכל ימיו רדף צדקה וחסד ופיזר מהונו לצדקה - ירד לפתע מנכסיו, או אדם שהקפיד כל ימיו לכבד את הוריו במסירות נפש - מת לפתע בקיצור ימים ושנים, והרי נאמר (שמות כ, יב) - "כבד את אביך ואת אמך למען יאריך ימך". וזהו למעשה חינוך עבור האדם שלא יחקור וידרוש על הנראה בעיניו שיש צדיק ורע לו, רשע וטוב לו, אלא יפנים את המסר בלבו שהקב"ה הינו בוחן כליות ולב, ויודע מהו הדבר הטוב ביותר עבור האדם, אך אנו בחושינו הדלים ובראייתנו הקצרה לא יכולים לתפוס ולהבין מהו הטוב האמיתי.

ונראה להוסיף ולומר שכל ימינו, אנו מתפללים לה' שלא יביא אותנו לידי ניסיון, וכן מבקשים בתפילתנו להיות מבורכים בזרע הגון, פרנסה, בריאות, שמחה, וכיוצא בזה. ויש לנו לדעת שדווקא בזמן שיש לאדם הכל ואינו חסר דבר, זוהי הוכחה שהקב"ה אינו חפץ בקשר עימו, שהרי "את אשר יאהב ה' יוכיח". ומשמע שהקב"ה מוכיח ומייסר את בניו משום שהם אהובים ורצויים לפניו, והוא מתאוה לשמוע את תפילתם וזעקתם.

ומעניין זה יש שמקשים עלהקללה שהנחש קולל "ועפר תאכל כל ימי חיך" - הרי העפר מצוי וזמין בכל מקום, כך שנחש אינו צריך להתאמץ למצוא את מזונו, אם כן מן הסתם נראה שזוהי ברכה ולא קללה, שהרי מה טוב יותר ממזונות המצויים ברווח ובקלות.

ומבארים בעלי המוסר שהקב"ה בכוונה תחילה זימן את מזונו של הנחש בשפע ובקלות בכל מקום, וזאת בכדי שלא יפנה אליו בתפילה ובבקשה שימציא לו את

הילולא דצדיקיא

כ - רבי שלמה זלמן אויערבאך ראש ישיבת "קול תורה"

כא - רבי אלימלך מליז'נסק

כב - רבי שלמה זעפרני ראש ישיבת "כתר תורה"

כג - רבי יהודה משה דנציגר מאלכסנדר

כד - רבי יהושע מנחם ארנברג מח"ס "דבר יהושע"

כה - רבי יצחק אבוהצירא "באבא חאקיי"

כו - רבי אברהם חיים ברים

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה: p@hpinto.org.il

במה מפטירין

הפטרת השבוע:

"זיהי דבר ה' אלי לאמר בן אדם". (יחזקאל לו)

הקשר לפרשה: בהפטרה מוזכר שה' יטהר את ישראל במי אפר של פרה אדומה, שהוא הענין המרכזי במפטיר לפרשת פרה שבה מוזכר ענין פרה אדומה וטהרת הטמאים במי אפר הפרה.

"וקבצתי אתכם מכל הארצות והבאתי אתכם אל

אדמתכם". (יחזקאל לו. כד)

הנה ארץ ישראל התכווצה לאחר שעם ישראל גלו ממנה.

וזהו שאומר הנביא "על מה אבדה הארץ" (ירמיה ט. יא). דהיינו שהנביט מתאונן על שהיא נתקטנה כל כך, ועל כך השיב לו השי"ת "על עזבם את תורת" - היינו שבזכות התורה שהיא בלי גבול, לכן גם הארץ היתה מתפשטת להחזיק את ישראל. אבל מכיון שהם עזבו את התורה, לכן התקטנה הארץ.

ועל כך מבשר לנו הנביא יחזקאל ואומר שלעתיד לבוא "קבצתי אתכם מכל הארצות והבאתי אתכם אל אדמתכם", ואז הארץ תחזיק את כל ישראל.

(מסגרת השער")

"והושעתי אתכם מכל טומאתיכם".

(יחזקאל לו. כט)

לאחר שכבר התקיים בנו הכתוב (לעיל פסוק כה) "וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טומאתיכם ומכל גלוליכם אטהר אתכם", אם כן מה המקום לבשר לעם ישראל "והושעתי אתכם מכל טומאתיכם"?

ביאר זאת רבי חיים שמואלביץ זצ"ל; כשם שאנו זקוקים לישועה מכל צרה מצויה, כך זקוקים אנו לישועה רוחנית.

אדם שעבר עבירה, הרי הוא זקוק להיושע מהטומאה גם לאחר שחזר בתשובה. גם לאחר שחזר בתשובה ותיקן את החטא עצמו, מכל מקום נשאר בו רושם העבירה בנפש האדם שהוא נמשך לחטא ולטומאה, מפני שהדבר נהפך לו כהרגל וכטבע שני וקשה לו להיפרד מזה.

ועל כך מבטיח לנו הנביא, שהקדוש ברוך הוא יושיע אותנו מכל מיני רושם של טומאה, שהם מרגילים את האדם לדברי עבירה.

(מעדני שמואל")

"והושעתי אתכם מכל טומאתיכם וקראתי אל הדגן

והרבתי אותו". (יחזקאל לו. כט)

יבואר על פי מאמר חז"ל שאין הפירות באים לידי ריקבון אלא על ידי מעשים רעים.

וזה ביאור הכתוב "והושעתי אתכם מכל טומאתיכם", דהיינו לאחר שישובו בתשובה שלימה, אזי יתקיים בהם "וקראתי אל הדגן והרבתי אותו", שהפירות יהיו מצויים בשפע ולא יריקבו.

(תנופה חיים")

במסילה נעלה

שיר חנוכת הבית

עליו דו"ח גדול וכבד. כשניסינו לפתוח עסק - בעלי נאסר בכלא. וגם עכשיו, כשהגענו סוף סוף לפתיחת השערים של מפעל חיינו - קרס הבניין תחתיו מבלי להשאיר שריד. למה כל זה מגיע לנו?"

לשמע דבריה השבתי לאישה שמימי לא פגשתי יהודי שכמוה בא בטענות על מעשיו של הקב"ה.

לאחר מכן ניסיתי להאיר בפני בני הזוג את הדברים, כך שבמקום להתרעם על הנהגת ה' - עליהם להודות לקב"ה על כל הטוב והחסד שגמל עימם.

ואמרתי להם שעליהם לשאת שיר ושבח לקב"ה על הנס העצום שעשה, כשהקדים את הפיצוץ בבניין לשעה שבה לא יהיו אנשים במקום.

שהרי אם הפיצוץ היה קורה בשעת הטקס - הם ועוד אנשים רבים היו נהרגים או נפצעים מעוצמת הפיצוץ ומקריסת הבניין, והיו מותירים אחריהם יתומים ואלמנות ר"ל.

ועוד הוספתי ואמרתי שלפי גודל ההצלה היה עליהם לערוך סעודת הודיה גדולה לשמו יתברך מדין הכרת הטוב, על שגמל עימם חסד והותיר אותם בחיים, ולא חלילה לבא בטענות על מעשיו ולכפור בטובתו הגדולה.

בכל ניסיון וקושי שהקב"ה מנסה את האדם קיים טוב גדול. לעיתים קל לראות את הטוב הטמון בתוך הקושי אך לעיתים קשה לנו להבחין בטוב זה. אולם למרות זאת עלינו להאמין שכל מה שהקב"ה פועל איתנו הוא לטובתנו! ועלינו לחפש אחר טוב זה ולהודות עליו לקב"ה ולהכיר לו טובה עצומה על כך.

בני זוג יהודים בצרפת בנו מיוזמתם בניין גדול והשקיעו בבנייתו את מיטב כספם.

היה זה בניין משרדים יפהפה שהכיל בתוכו עשרות משרדים עבור בעלי עסקים שונים, וכן אולמות מרווחים לצורך כינוסים שונים.

בשמחת חנוכת הבניין שהתקיימה יום לפני הפתיחה הגדולה, השתתפו למעלה מאלף איש, וההערכה הייתה שלמחרת היום, בעת הפתיחה הגדולה - יגדל עוד יותר מספר המשתתפים ויגיע אף לחמשת אלפים איש ויותר, כאשר רובם הגדול של המשתתפים - נועד להיות יהודים.

אלא שתוכנית הפתיחה הגדולה לא יצאה אל הפועל.

בבוקרו של אותו יום, בשעה רבע לשבע, שעה ורבע בלבד לפני שהגיעו המוזמנים לטקס הפתיחה שתוכנן לשמונה בבוקר - אירע פיצוץ גדול בבלון הגז שבתחתית הבניין, וכתוצאה מכך הבניין כולו התמוטט תחתיו ונחרב.

בניסי שמים לא אירעה כל פגיעה בנפש, כיון שבאותו הזמן לא היו אנשים במקום, וגם האדם שהיה אמור לפתוח את שערי הבניין בשעה שבע ולהכינו לקראת הכינוס - עוד לא הספיק להגיע למקום, וכך בחסדי שמים ניצל ממוות בטוח.

כעבור תקופה מאז שנחרב הבניין באו לפני בני הזוג היהודים שהיו בעלי הבניין וטרם נפילתו תלו בו תקוות מרובות.

האישה פתחה ראשונה את פיה וטענה כביכול כלפי הקב"ה:

"למה הקב"ה עשה לנו כך? כבר מספר עיניים שהתעסקנו בהם - כמעשה שטן נכשלו וירדו לטמיון. לפני זמן מה קנינו רכב חדש וכבר באחת מנסיעותינו הראשונות קיבלנו

נצור לשונך

תולה ארץ על בלימה

זקן ותלמיד חכם

המספר לשון הרע על זקן, אפילו עם הארץ, או על תלמיד חכם אפילו הוא צעיר, עובר על מצות 'והדרת פני זקן', שזו מצוה לכבדו ולהדרו.

ואם הוא מדבר על זקן תלמיד חכם, הרי הוא עובר על איסור זה פעמיים.

מן האוצר

מאוצרו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

הצבע אומר הכל!

מצות 'פרה אדומה' שבה אנו קוראים השבת, כהכנה לקראת הגאולה העתידה לבוא במהרה בימינו, הינה בגדר חוק שלא ניתן בו טעם. רק משה רבנו לבדו שעלה למרום וקיבל את התורה מפי הגבורה, זכה לדעת סודות וטעמי הדבר.

ומצינו אף בשלמה המלך שאמר (קהלת ז, כג) - "אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני". רוצה לומר, על אף ששלמה המלך החכם מכל אדם זכה להבין את כל טעמיהם של חוקי התורה (עיין במסכת נדה ט), אך טעמו של חוק פרה אדומה נותר רחוק וסתום מעיניו. וברי הוא שאין בשכלנו הדל את היכולת לרדת לשורש חוק זה אשר טעמו נסתר אפילו משלמה המלך, אך מכל מקום ננסה בסייעתא דשמיא לתת בו מעט והסבר.

ונראה לומר שרצה הקב"ה שהטמאים יטלו אפר פרה אדומה דוקא, היות וצבע אדום רומז למידות הקנאה, הכעס והתאוה. ורמז יש בזה, שכאשר אדם כועס או מתקנא - פניו מאדומות, וכמו כן הצבע האדום ממהותו הינו צבע של תאוה. ולכך אסרו חכמינו ז"ל (עי' מהרש"א ברכות כ, א ד"ה דהות לבישא) על בנות ישראל להתעטף ולהתלבש בצבע אדום, כיון שצבע זה מושך את העין ומעורר את התאוה.

והנראה אם כן, שאם האדם הגיע לידי טומאה ונזקק לטהרת אפר פרה אדומה, משמע שהיה בו פגם וחסרון באחת ממצוות התורה. וכיצד אפוא הוא הגיע לידי מכשלה ועוון במצוות התורה, משום שלא נזהר בג' מידות רעות הללו שבכוחן להוציא את האדם מן העולם.

ובהיות שהקב"ה חס על בריותיו ודואג להן, לפיכך סובב על האדם את טומאתו, על מנת שיתעורר לבדוק בעצמו מה היה החטא שאחז בידו ואשר גרם לו לטומאה.

וברי הוא שיבדוק שאדם רוצה לילך מוליכין אותו (מכות י), לפיכך אם כל שאיפתו ומגמתו הינה לה' לבדו, הרי הוא זוכה להישמר בטהרתו ולהימנע מן הטומאה. לעומת כן, אדם שמידותיו הן קנאה, כעס, תאוה וכבוד, הרי באופן טבעי מידות מגוננות אלו מרחיקות אותו מעם התורה ומצוותיה, ולכך סיבב עליו הקב"ה את טומאתו, על מנת שיתעורר לשוב אל ה' אלוקיו.

ועוד יש לומר, על הטמא מזים אפר פרה אדומה, היות והאפר רומז לאדם שמעפר בא ואל עפר ישוב. אם כן מה יש לו להתקנא בחברו או להתכבד עליו, בשעה שחיי על פני האדמה הינם ברי חלוף, ועוד זמן מה הוא עתיד לעזוב את העולם ולעבור לעולם של נצח.

כמו כן, רצה הקב"ה לרמוז לאדם שבזמן שמזים עליו את אפר פרה אדומה, אזי כבריה חדשה דמי, ונחשב הוא כאדם הראשון בשעתו שהקב"ה יצרו מן האדמה. וכגון זה אומרים חז"ל (עי' ויק"ר ל, ג) שאדם ששב בתשובה שלימה ואמיתית, דומה הוא לתינוק שזה עתה נולד שלא טעם טעמו של חטא.

ומתוך שיכיר וידע האדם שהוא כבריה חדשה - מחד, ושעתיד הוא לשוב אל האדמה אשר ממנה בא - מאידך, יהא בזה להרחיקו מדבר עבירה ולעורר את ליבו אל אביו שבשמים.

חיים בפרשה

ממשנתו של הקדוש רבינו חיים בן עטר זיע"א

"ואחיכם כל בית ישראל יבכו את השרפה" (י. ג.)

יבכו למצוה, ואם לא בכו אין עליהם קצף כמשפט הקריעה.

ודקדק לומר "אשר שרף ה'", יתבאר על דרך אומרם ז"ל (שבת קה:) שכל הבוכה ומתאבל על אדם כשר - מוחלין לו כל עונותיו ולא יבכה עוד. והוא מה שרמז באומרו "אשר שרף" וגו'. פירוש אם יבכו השריפה אין להם אלא מה שכבר שרף מקודם, לשלול שלא תהיה שריפה אחרת עוד.

מן המעיין

"וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם" (ט. כב.)

"ויברכם" ברכת כהנים, יברכך יארישא, כך פירש רש"י. ודקדק בשפתי חכמים מאחר שפירש דהיינו 'ברכת כהנים', מדוע מנה את סדר הברכה הידועה לכל.

אכן, מעיר רבי צבי פסח פראנק זצ"ל בספרו "הר צבי", לעומת ברכת כהנים המוזכרת בצורה ברורה בפרשת נשא, כאן עדיין לא ניתנה ברכת כהנים (וכמבואר ברמב"ן) אלא שאהרן מעצמו בחר לברך את העם, ואח"כ הסכים עמו הקב"ה וציווהו לברך את עמו ישראל באהבה באותן ברכות שברכם מדעתו.

ומעתה יבוארו היטב דברי רש"י בביאורו שברכם ברכת כהנים; יברכך יארישא. דאף שעדיין לא ניתנה ברכת כהנים, כיוון אהרן מדעתו לברך את העם בשלשת הברכות הללו.

"וידום אהרן" (י. ג.)

רבי אברהם נשר מביא בספרו "פרי שושנה", הסבר קולע למטבע הלשון "וידום אהרן" (הדגש הוא על ה'ידום' ולא 'החריש' וכדומה) כפי ששמע מפי קדשו של מאור ישראל רבינו החפץ חיים זצ"ל:

לפי שבן אדם, גם כאשר הוא מחריש, אפשר להכיר את מצב רוחו מתוך הבעת פניו. לעומת זאת על חפץ שהוא דומם לא ניתן לזהות שום הבעה על פניו לפי שאין פניו מעידות על פנימיותו ולא כלום.

מדרגתו של אהרן הכהן ע"ה, היתה כזאת שבאותה שעה הוא היה כ'דומם', כך שלא היה ניתן להכיר בפניו שום שמץ של צער ואבילות, ולו רק בעויות פניו שלא השתנתה ושום עננה לא ניכרה על פניו.

"וידום אהרן" (י. ג.)

במדרש פליאה נאמר: וידום אהרן. מה הוה ליה למימר, וביום השמיני ימול בשר ערלתו.

את הקשר בין מצות מילה לענינם של נדב ואביהוא, ביאר רבי יהונתן אייבשיץ זצ"ל, שהרי אמרו חז"ל (נדה לא:): מפני מה אמרה תורה מילה לשמונה, שלא יהיו כולם שמחים ואביו ואמו עצבים. הרי לנו שהקפידה התורה שלא להפריע שמחתו של אדם.

והנה כאן שהיתה שמחה שלימה לכלל ישראל, וכמו שנאמר (לעיל ט, כד) "וירא כל העם וירונו", ולפתע ארע אסון נורא זה עם מיתת שני בני אהרן, היתה טענה לאהרן כלפי שמיא, דכמו שבמילה הקפידה התורה שלא יהיו כולם שמחים ואביו ואמו עצבים, כך היה מן הראוי למנוע מיתת שני בניו למען לא תפגם שמחתו בעת הזאת אשר כולם שמחים וצוהלים.

וזהו שהיה לו לומר "וביום השמיני ימול בשר ערלתו", למען שתהיה שמחתו שלימה.

מסילות לאמונה

פרקים במסילות ישרים וארחות צדיקים

דור הפלגה בשותפות מופתית, וכאשר התפרקה האחדות, התנפץ לרסיסים המגדל שייצג את שיגעון הגדלות של האנושות. אחדות, אחווה, אהדה - הן תכונות הנחוצות בחברה פורקת עול.

שמירת כללי התנהגות אנושיים מוסריים על ידי הגויים, כגון כיבוד הורים, מתבססת על הגיון דומה. כמו אמצעי הגנה אחרים הכלולים ב'חזרה חברתי', מטרתה לתת לגוי את החופש המירבי האפשרי והביטחון האישי שיאפשר לו לרדוף אחר תאוותיו. זו כעין 'פוליסת ביטוח' שהוא מוכן לשלם, עבור ימי זקנותו, שהפחד מפניהם עלול לקלקל את הנאתו מתענוגות החיים. בלשון פשוטה יותר - אלו הם שיקולים אנושיים גרידא, שבמסגרתם גם הרעות, הידידות, ההטבה לזולת, ולעיתים גם כבוד הבורא, הם חלק מאותם שיקולים. הא ותו לא!

אבל יהודי המקיים רצון בוראו, יוצא מתוך מקום אחר לחלוטין.

המקור לכל המודעות הרוחנית שלו, הוא רגש הכרת הטוב לאלוקיו על ניסיו שבכל יום, בעבר ובהווה. הכרת הטוב היא יסוד הכבוד להורים שהביאוהו לעולם.

כאשר יהודי לקוי בהכרת הטוב כלפי הוריו, אות הוא שהוא נגוע בחסרון הכרת הטוב כלפי אלוקיו, כפי שאמרו חז"ל שם במסכת קידושין: "בזמן שאדם מצער את אביו ואת אמו אמר הקדוש ברוך הוא: יפה עשיתי שלא דרתי ביניהם, שאלמלי דרתי ביניהם ציערוני".

שכלם וקול מצפונם. זהו חוש טבעי הנובע ביסודו מתוך הגנה עצמית. אדם הנוהג על פי אמות מידה מוסריות, מבטיח את ביטחונו האישי, בכך שהוא מקווה שגם אחרים יתנהגו כך כלפיו. גוי המכבד את הוריו, מתנהג על פי נטייתו הטבעית לדאוג לעצמו, מתוך השקעה לטווח ארוך בתקווה כי גם בניו ינהגו כך כלפיו.

לעומת זאת, כך מסביר רבי מרדכי מילר זצ"ל מגייטסהד (הדברים מבוארים בהרחבה בספר "שיעור ליום השבת"), בסיס האמונה היהודית שונה לחלוטין. הבסיס לכל התורה כולה, הוא האמונה בבורא והכרה בטובתו. זהו הגרעין ממנו צומחות כל ההלכות, הן אלו שבין אדם למקום והן אלו שבין אדם לחברו.

רבותינו אומרים (פסחים ק"ג): "חמישה דברים צווה כנען את בניו, אהבו זה את זה, אהבו את הגזל, ואהבו את הזמה, ושנאו את אדוניכם ואל תדברו אמת". הנה לנו כי אחד העקרונות המוסריים הנעלים ביותר - אהבת הזולת, צועד ביחד עם העקרונות השפלים ביותר. ברם אין סתירה בין הדברים, כי גם הכנעני המושחת ביותר, מבין שיחסים תקינים בין חברים, הם הבסיס לכל עשייה אנושי מוסרית. כדי להצליח בגזל, בזימה, בשקר, צריכים בני כנען לטפח אחווה נאמנה בינם לבין עצמם. מעין אחווה של חברי כנופיות פשע, הצריכים לטפח חברות בתוככי החבורה, כדי להצליח בפשעים הנוראים ביותר. כדי לבנות מגדל ולהילחם בקב"ה כביכול, התאחדו אנשי

השבת - 'שבת פרה' מעניקה לנו את יסוד היסודות בעם ישראל - האמונה והציות לרצון ה' בכל מצב, הן אם הדבר מובן בשכל האנושי והן אם לאו. זו משמעות המצווה של פרה אדומה. פרה אדומה היא 'חוק'; ציווי אלוקי הניתן ללא הסבר שכלי.

רבותינו מספרים על אותו גוי, דמא בן נתינה שמו, שסירב להעיר את אביו משנתו, אף שיכול היה להרוויח הון עתק תמורת האבן היקרה שרצו חכמי ישראל לקנות לאפוד. שכרו של אותו גוי, היה הולדת פרה אדומה בעדרו, עליה ביקש מחכמי ישראל את הסכום אותו הפסיד כאשר נמנע מלצער את אביו. ישראל היו מוכנים לשלם בעד קיום חוק לא מובן ולא שכלי זה, לפחות את הסכום שמוכן היה הגוי לשלם עבור מערכת חוקי הבנויה על פי היגיון אנושי.

הפרה האדומה משמשת עבורינו כתמרור, כמראה שבה אנו ויכולים להביט בעצמינו ובעזרתה לשפר ולתקן את מעשינו ומידותינו. אם אצל עם ישראל קיימת התבטלות מוחלטת כלפי רצון הבורא, בלא שיקול של רווחים אישיים. הרי שאומות העולם, מבינים את החובה לכבד הורים, על פי הבנת

אנשי אמונה

ארחות חיים מתוך הספר "אנשי אמונה" לתולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

בזמן המלחמה הגדולה שהתחוללה בין ספרד למרוקו, היה אז כ"ק רבי חיים זיע"א כבן שבעים ושמונה שנים. באותה שעה הוא נעמד לפני השער שהוביל אל רחוב היהודים במוגאדור, התבטא ואמר בלשון זאת: "מי שיציל אותי ויקח אותי אל מחוץ לעיר, כדי להנצל מהמלחמה, מובטח לו עולם הבא".

ליד הרב עמד יהודי בשם: עוזי אוכא. כששמע עוזי את דברי הצדיק, מיד אמר לכ"ק רבי חיים זיע"א: "כבוד הרב, מה שהרב רוצה אני אעשה מיד". ואכן, אותו יהודי נטל עמו את הרב והוביל אותו אל מחוץ לעיר, למקום מסתרים בטוח. כך ניצל הרב מהקרבות שהתחוללו בסביבה הקרובה.

כששב עוזי אוכא לדרכו, לאחר שלקח את כ"ק רבי חיים זיע"א, יצא אל הבאר לשתות מים. כשירד אל הבאר, מצא שם אוצר יקר של כסף וזהב, אבנים טובות ומרגליות. היה זה אחד מהאוצרות שהתושבים זרקו באותה עת אל הבארות, כדי שלאחר המלחמה יוכלו שוב לחזור ולקחת אותם, וכך יוכלו להמשיך ולהתפרנס בכבוד אחר המלחמה.

עוזי שמח מאד על האוצר היקר שמצא, והלך עמו למקום המסתור של כ"ק רבי חיים זיע"א, כדי לספר לו על האוצר היקר שמצא. כשהגיע, אמר לו הצדיק:

"זהו שכר בעולם הזה, אבל בזאת לא סיימת, כי כיון שהצלת אותי הקרן קיימת לך לעולם הבא, כמו שהבטחתי לך".

ואמנם, צאצאיו מספרים, כי הוא התעשר מכך עושר רב, ונתקיים בו מאמר הכתוב "מאשפות ירים אביון", ונתקיים בו "והקרן קיימת לו לעולם הבא", ואף האריך ימים ושנים. כל זאת בזכות אותה מצוה שעשה - הצלת כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א מאימת המלחמה. ["שנות חיים"].